

Cena prenumeraty:
w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznośzenie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 16.50
Miesięczn. „ 5.50

Kalendarzyk:
Pią. 7.III. Tomasz z Akwinu.
Sob. 8.III. Bl. Winc. Kapł.
Niedz. 9.III. Franciszki Rzym.
Pon. 10.III. 40 Męczenników.

Redakcja
w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Piątek, dnia 7 marca 1919 roku.

Można zamawiać „Rozwój”: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi i marka za wiersz petitowy. Drobną ogłoszenia 10 fen wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

„Grand Hotel”

W sobotę, dnia 8 marca r. b. otwarcie WIELKIEJ SALI RESTAURACYJNEJ.
Kuchnia powierzona została PIERWSZORZĘDNYM SIŁOM FACHOWYM. 411 2

WIECZOREM KONCERT.

Zerwanie układów między Niemcami a Koalicją.

Wiedeń, 6.3 (PAT). Do tutejszych kół dyplomatycznych donoszą: Rokowania w sprawie zawieszenia broni, toczące się w Spaa, zerwano. Delegaci niemieccy odjechali. Ententa zażądała bezwarunkowego wydania wszystkich okrętów handlowych niemieckich, komisja niemiecka natomiast domagała się, aby przed wydaniem okrętów handlowych podpisano umowę finansową w sprawie dostawy żywności.

Wiadomość ta, jakkolwiek zakomunikowana przez polską agencję telegraficzną, nie ma dostatecznego dotąd potwierdzenia. Jestto komunikat sfer wiedeńskich. Jutro w tej sprawie nadejdą bliższe szczegóły.

Dwa mogą tylko być powody tego zerwania: Odrzucający pokój, chcą wykazać się tem, że podpisują go pod przymusem, albo, co pewniejsze pewne stronnictwo niem. umiarkowane pragnie wprowadzić tym sposobem do Niemiec wojska obce, aby te uspokoiły rewolucję, z którą sam naród rady sobie dać nie może. To przypuszczenie drugie będzie prawdziwsze.

Hajdamacy zawsze zostaną Hajdamakami.

Wiedeń, 6 marca (PAT.) Ukraińskie biuro prasowe donosi ze Stanisławowa pod datą 5-go bm. Rząd republiki zachodnio-ukraińskiej wystosował do rządu Anglii, Francji, Włoch i Ameryki oraz rządów neutralnych następujący telegram Iskrowy: Dnia 22 bm. sojusznicy wezwali rząd ukraiński, aby wstrzymał w tej chwili akcję wojenną przeciw polakom, by można było rozpocząć rokowania w sprawie zawieszenia broni. Ukraińcy, jakkolwiek położenie wojenne było dla nich korzystne i Lwów przez nich zagrożony, zastosowali się do tego wezwania w przekonaniu, że misja ententy zajmie stanowisko bestronne. Misja sojusznicza przybyła też do Stanisławowa, aby porozumieć się z bawiącym tam wówczas Petlurą. Dnia 28 lutego przedłożyła komisja sojusznicza rządowi ukraińskiemu propozycję w

myśl których ukraińcy utracili by nie tylko Lwów lecz także i inne obszary zamieszkałe wyłącznie niemal przez ukraińców. Rząd ukraiński nie mógł przyjąć podobnej propozycji, a obawiając się niepomyślnych skutków dalszego trwania zawieszenia broni wznowił kroki wojenne. Dnia 1 bm. komisja sojusznicza zwróciła się ponownie do rządu ukraińskiego z ostrzeżeniem, że w razie wznowienia akcji wojennej władze ukraińskie będą odpowiedzialne wobec państw ententy reprezentowanych w misji. Przeciw temu ultimatum zakładają ukraińcy zażalenie i protest, oświadczając gotowość zaprzestania kroków wojennych przeciw polakom w razie gdy ententa wyśle nową misję na podstawie prawa samostanowienia narodów.

KRONIKA.

— Delegat misji angielskiej.

k) W dniu wczorajszym zwiedził nasze miasto delegat angielskiej misji ekonomicznej dla Polski (British Economic Mission of Poland), p. H. N. Brailsford, członek niezależnej partji robotniczej (Independent Labour Party), redaktor pisma robotniczego londyńskiego „Herold”. Delegat rządu angielskiego przybył do Łodzi, jako

do ośrodka przemysłu polskiego w celu zaznajomienia się na miejscu z warunkami bytu ekonomicznego robotników polskich, stanem przemysłu miejscowego i t. p. W tym celu w towarzystwie inż. Wojciechowskiego, szefa urzędu pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami, oraz p. Dobrancem, jako tłumaczem, zwiedził mieszkania robotnicze na Bałutach, robotnicze większych firm przemysłowych, Instytucje robotnicze zawodowe i polityczne, lokal Rady delegatów robotniczych i t. p., rzeczowo informując się na miejscu o położeniu klasy pracującej.

Z ramienia min. pracy z p. Brailsfordem przybył do Łodzi p. Wystoncki. Dziś p. Brailsford zwiedzi zakłady przemysłowe Łodzi, następnie udaje się w dalszą podróż informacyjną. W Polsce zabawi 2 tygodnie, a następnie udaje się do Niemiec dla zbadania tamże stosunków robotniczych.

— Misja amerykańska w Łodzi.

a) Przybyli do Łodzi członkowie misji amerykańskiej żywnościowej — porucznik Pate i kapitan Cooper, zwiedzali biura rozdziału chleba i mąki przy ul. Andrzeja, celem zapoznania się z czynnościami tej instytucji, sklep spożywczy przy ul. Andrzeja № 5, gdzie wyczekują „ogonki”, następnie szereg instytucji dobroczynnych, które korzystać będą przy rozdziale artykułów z daru amerykańskiego. Między innymi udano się do schroniska „Sienkiewicza”, do przytułku starców i kalek chrześcijańskiego Tow. dobroczynności, do ochron katolickich i do żydowskiego Tow. dobroczynności. Nadto zwiedzono jedną z większych piekarni łódzkich p. St. Koczyńskię przy ul. Juliusza, aby zapoznać się z procedurą wypieku chleba dla komitetu rozdziału chleba i mąki.

Członkom misji amerykańskiej jako tłumacz towarzyszył p. Emil Gólkont.

Porucznik Pate wyjechał do Białostoku, Brześcia i t. d., dokąd również nadchodzą transporty różnych artykułów z Ameryki. Kapitan Cooper pozostaje na kilka miesięcy w Łodzi, aby czuwać nad prawidłowym rozdziałem artykułów amerykańskich i przestrzegać, aby dostały się one we właściwe ręce.

Misja amerykańska, jak słyszeliśmy, ma również na celu zbieranie danych, dotyczących rozdziału surowców.

— Nowi funkcjonariusze państwowi.

k) Przybyli do Łodzi komisarz urzędu apro wizacyjnego, p. Samborski, który będzie tutaj stale urzędował, oraz redaktor administracyjny z ramienia min. spraw wewn. p. Kwapiński, który przeprowadza inspekcję urzędu powiatowego w Łodzi.

— Z powodu Gdańska.

W Polsce mają się odbyć wiece agitacyjne w kwestji przyłączenia Gdańska do Polski. W Łodzi taki wiec odbędzie się w niedzielę, dn. 9-go b. m., o godz. 1 po południu w Sali Koncertowej. Zagai wiec dyr. Czesław Świerczewski, prezes łódzkiego oddziału Pomorsko-Kaszubskiego. Będą mówili pp. Tujakowski, Kafanke, górnoślązak Paweł Kopeczny i inni.

— Z intendentury G. O.

„Intendentura generalnego okręgu poszukuje krawców i krawczyń z własnymi maszynami dla szycia mundurowania. Zgłaszać należy się natychmiast do Intendentury G. O., do referenta mundurowego, róg Cegielińskiej i Zachodniej (Wydział surowców); wejście od ul. Zachodniej.

— Fabryka.

Powstaje w Łodzi pierwsza polska fabryka tektury dachowej, na którą zawiązało się konsorcjum. Fabryka puszczona ma być w ruch 15-go marca.

Ślady szkoły felczerskiej.

Powoli zaczynają na świat wydobywać się coraz ciekawsze rzeczy. W gimnazjum niemieckim przy ulicy Rozwadowskiej już na trzy lata przed wojną istniała potajemna szkoła felczerska, gdzie przygotowywano felczarów. Felczarzy ci potem w dużej liczbie znaleźli się w armii niemieckiej. Jeden z takich wypuszczonych z tej szkoły felczarów Arndt, hakatysta, służył w wojsku niemieckim, nosił unundurowanie niemieckie i dosyć źle się wyrażał o polakach. Dziś ten jest felczarem w Łęczycy u dra Żółkowskiego i udaje polaka. Sekretarz zaś dra Żółkow-

skiego jest dobrym polakiem poznańczykiem — nazywa się p. Drybulski.

Tak jak Arndt służył i wielu innych. Część ich byli to poddani niemieccy, większa część jednak Łódzcy Niemcy.

Musimy na to zwrócić uwagę stron zainteresowanych. Tak więc Niemcy przygotowali się tu na przyjęcie swoich współziomków tworząc potajemne szkoły, Bóg wie niejakie, uczniowie tych szkół wyszkoleni byli po to, aby dopomagać państwu obcym w czasie wojennym.

W szkole tej wykładało kilku znanych lekarzy.

Uruchomienie przemysłu.

Biuro prasowe ministerjum przemysłu i handlu komunikuje: Wobec ogromu zagadnień połączonych z odbudową przemysłu, wobec zupełnego braku środków w skarbie państwa, rząd polski uznał, że odbudowa i uruchomienie przemysłu powinny się opierać na inicjatywie i środkach prywatnych, nie wykluczając współdziałania rządu. Rząd polski uznaje za swój obowiązek przyjęcie jaknajwiększego udziału w akcji skierowanej ku podźwignięciu kraju z upadku ekonomicznego i współdziałanie w miarę sił i możliwości z wszystkimi czynnikami, które tej pracy się podejmą. Akcja ta może być rozpoczęta na szerszą skalę po uzyskaniu surowców z zagranicy i uregulowania spraw walutowych.

Rząd polski uznaje, że w pierwszym rzędzie powinien być uruchomiony przemysł artykułów pierwszej potrzeby, ażeby przez niższą cenę tych artykułów poprawić warunki bytu szerokich warstw społeczeństwa. Rząd polski uznaje, że interesy mas robotniczych powinny być zabezpieczone na drodze prawodawstwa socjalnego, gwarantującego tym sferom warunki kulturalnego życia.

Ministerjum handlu i przemysłu w porozu-

mieniu z innymi ministerjami wykona następujące roboty wstępne: 1) ułoży program zamówień rządowych w celu odpowiedniego rozdzielania ich; 2) ułoży w ogólnych zarysach plan odbudowy i uruchomienia przemysłu na podstawie porozumienia się z organizacjami przemysłowymi, robotniczymi i społecznymi; 3) opracuje plan współdziałania finansowego skarbu polskiego dla przeprowadzenia zamierzeń wypływających z punktu drugiego i 4) ułoży program współdziałania rządu za pośrednictwem władz konsularnych i innych przy zakupie za granicą maszyn i surowców, jak również w celu odzyskania maszyn ewakuowanych i zarekwirowanych.

Dla pozyskania harmonijnego współdziałania wszystkich czynników życia przemysłowego rząd polski zawiąże, za pośrednictwem związków zawodowych, kapitał i pracę do zawarcia na drodze obopólnych ustępstw pod kontrolą rządu umów, obie strony obowiązujących. Tylko w atmosferze zgody może być mowa o odbudowie i uruchomieniu przemysłu tak potrzebnego dla kraju.

z pp. Arkawin i Biegańskim w głównych rolach, wiceczorem zaś historia romantyczna B. Winawera „Rycerz z łabędziem”.

Dla czego?

Dla czego kooperatywa t. zw. „magistracka” pobiera za mąkę 95 fen. zamiast 85 fen., naznaczonych urzędowo.

Przecież w tych 85 fen. — już 8% na kooperatywę jest wyznaczony. Interesowani proszą nas o wyjaśnienie w tej sprawie.

P. Oskar Schweikert, utrzymywał stałe stosunki z p. Besselem a raczej z jego kancelariją, gdyż generalny gubernator z byle kim zadawać się nie chciał.

Jakie zaufanie mieli Niemcy do tego dżentelmena dowodzi fakt, iż tajny memorjał w sprawie przemysłu w Łodzi wręczył panu v. Zwiendeneckowi, szefowi biura prasowego niemieckiego, p. Oskar Schweikert wraz ze swoim listem.

Mleko dla chorych z dóbr Akc. Tow. R. Scheiblera od krów będących pod opieką weterynarjina. 414 2

Mleko
Masto
Krem
Smietankę
Smietanę
Ser śmietankowy

polona
Dom Handlowo-Komisowy S. Bieliński i S-ka
Aleje Kościuszki № 17.

TELEGRAMY.

Komunikat wschodni.

Warszawa, 5.3 (PAT.) Litwa i Białoruś. Grupa generała Iwaszkiewicza: Podjazd ułański w pościgu za cofającymi się ze Szczuczyna bolszewikami wziął do niewoli 15 jeńców.

Wołyń. Grupa generała Smigłego: Jeden z naszych oddziałów zniszczył most kolejowy na Styrcie pod Czartorysiem.

Galicja wschodnia. Grupa generała Romera: Oddziały wywiadowcze wzięły do niewoli w Zuzlu i Władypolu pod Bełzem jednego oficera i 17 żołnierzy.

Grupa generała Rozwadowskiego: Ostrzeżenie Lwowa trwa dalej. Kilka pocisków padło na cytadelę i centrum miasta, na przedpolu pod Lwowem tylko drobne utarczki. Atak na Trzcieniec odparto. Pod Chyrowem działalność artylerji.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego Haller, pułkownik.

Przed sąd wojenny.

Paryż, 6.3 (PAT.) Iskr. Cottin, sprawca zamachu na Clemenceau, stanie 14 bm. przed sądem wojennym.

Postępy w kwestji granicznej.

Poznań, 6 marca. Komisja międzysojusznicza z Warszawy spotkała się wczoraj w Krzyżu z delegacją niemiecką pod przewodnictwem bar. Rechenberga. Po sprawdzeniu pełnomocnictw badano sprawę w porządku następującym: Wobec oświadczenia rządu niemieckiego, że posiada władzę nad wojskiem niemieckim wzdłuż frontu polskiego, przystąpiono do badania szczegółowych warunków rozejmu. Linja demarkacyjna będzie oznaczona przez osobą podkomisję, której zadaniem będzie również oznaczenie strefy neutralnej, wycofanie artylerji i głównych sił po każdej stronie na pewną odległość i ograniczenie efektywnego stanu wojennego. Ponieważ komisja międzysojusznicza zażądała formalnej gwarancji, ażeby zabezpieczyć i przygotować wyładowanie dywizji polskiej w Gdańsku, zatelegrafowali delegaci niemieccy do swego rządu o szczegółowe instrukcje. Ciąg dalszy posiedzenia poświęcono naradom, dotyczącym uwolnienia zakładników i obrony Niemców w Poznaniu oraz Polaków w Niemczech na podstawie wzajemności. Delegaci niemieccy oświadczyli gotowość prowadzenia dalszych rokowań w Poznaniu. Przedstawiciele ententy zgodzili się na to, ręką za spokój i poprawne zachowanie się ludności.

— Ziemia brzezińska na wojsko.

Podniosłym i wielce radosnym objawem jest wrastająca stale ofiarnosc włościan naszych na cele państwowe. Zebranie gminne gminy Dobra, pow. brzezińskiego, na którym przemawiali podpor. Grodzki, szereg. Hermans oraz delegat Sejmiku powiatowdgo, p. Walter, jednomyślnie uchwaliło opodatkowanie się na rzecz Batalionu strzelców brzezińskich. Postanowiono zarazem składać dary w naturze na rzecz wojska.

Tegoż dnia na zebraniu, zwołanym przez magistrat m. Strykowa, Strykowanie ochotnie opodatkowali się również na cele wojskowe.

— Koncert.

Komitet opieki nad sierotami i rodzinami po żołnierzu polskim wierząc, że nie bez echa przebrzmiał zew jego we wszystkich tutejszych pismach głoszony w dniu 25 lutego r. b. przypomina p. t. Łodzianom, że koncert-ant na powyższy cel odbędzie się nieodwołalnie dnia 8-go bm., tj. w sobotę, o godz. 8-wiecz. w sali koncertowej. Dziełna 18.

— O pomoc dla chorych emigrantów.

a) W celu skutecznego przyścia z pomocą powracającym do Łodzi chorym emigrantom oraz jeńcom wojennym, pożądanem byłoby, aby w komitetach dla bezrobotnych oraz w komisariatach policyjnych znajdowały się dokładne adresy biur Sekcji kobiet niesienia pomocy biednym chorym oraz wykaz ulic, należących do danego obwodu.

— Zniesienie sekwestru.

Wydane zostało rozporządzenie o zniesieniu sekwestru i ograniczenia przewozu wewnętrznego worków i sznurów, rozporządzenie o zniesieniu sekwestru i ograniczeniu przewozu wewnętrznego surowców i wyrobów włóknistych oraz rozporządzenie ministra skarbu, dotyczące współdzielczych stowarzyszeń kredytowych.

— Usuwanie napisów niemieckich.

a) W gminie Górka Pabjanicka, rada gminna postanowiła zamalować wszystkie napisy niemieckie na rogach ulic, oraz przemianowała ulicę Cerkową na ul. ks. Poniatowskiego.

— Zebranie.

Dnia 9 b. m., o godz. 2 po poł. w lokalu przy ul. Wysokiej nr. 29, odbędzie się ogólne kwartalne zebranie zduńskich czeladników.

— Ofiara cechu majstrów rzeźniczych.

I Gospoda żołnierska, Srednia nr. 14 — 800 mk.; Obrońców Lwowa — 800 mk.; na obrońców Wilna — 800 mk.; na obrońców Śląska Cieszyńskiego — 400 mk.; Na rodzinę po polskim żołnierzu — 400 mk.; Ochrona 300 m., Ochr. św. St. Kostki — 400 mk.; Ochrona przy św. Józefie — 500 mk.; Gniazdo dla dzieci — 200 mk.; Ochrona Sienkiewicza 102 — 300 mk.; Pogotowie — 377 mk. Razem 5,077 mk.

— Pabjanice.

Wiec w sprawie przyłączenia Gdańska zwołuje w Pabjanicach dr. Eichler w ujeżdżalni, na godzinę 4 po południu. Przemawiać na niem będą przedstawiciele różnych towarzystw społecznych i kulturalnych.

— Cześć z Żelowa osiedli na koszu.

a) Gdy okupanci zostali wyrzuceni z kraju naszego, czescy koloniści zamieszkali w Żelowie z dziada pradziada, zgłosili swą przynależność państwową do Czech, nie uważając się za obywateli polskich. Rzecz oczywista, że wobec tego nie przyjęto ich na listy wyborcze do Sejmu. Nie pomogły protesty i nawet chęć gwałtu w biurach wyborczych, wobec takiego zgłoszenia wybierać im nie pozwolono, jako obcym poddanym.

Ten fakt charakterystyczny jest nowym przyczynkiem do stosunków żelowskich, a jednocześnie wykazuje jak na dłoni, jakich przyjaciół mamy w kolonistach czeskich.

Teatr i sztuka.

— Teatr polski.

Dziś, w piątek, odegrana będzie poraz 3-ci sztuka J. Stanisławskiej p. t. „Na polskiej ziemi” osnuta na tle pierwszych wydarzeń wojny światowej. Na naszej scenie sztuka J. Stanisławskiej wykonaną jest jako całość bez zarzutu, w rolach zaś głównych posiada obsadę, rzec można, wyjątkową. Nic więc dziwnego, że każde przedstawienie tej sztuki odbywa się przy zapełnionej widowni, że publiczność nie szczędzi wykonawcom oklasków szczerzego uznania. — Sztuka ta wystawiona na cel dobroczynny.

Jutro po południu „Żywy trup” hr. L. Tolstoja

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy przyjęli udział w oddaniu ostatniej posługi najdroższemu synowi i bratu
ś. † p.

Kazimierzowi Bednarskiemu

W szczególności Sz. Duchowieństwu z ks. dr. Lewandowiczem na czele, ks. KUPIŃSKIEMU za słowa pociechy, Inspektorowi i kolegom Wzajemnych Ubezpieczeń od ognia, kolegom Akademikom i licznie zebranyim życzliwym, składamy serdeczne Bóg zapłać niepokieszeni nigdy

410-1

RODZICE I SIOSTRA.

Dnia 6 marca r. b. rozstał się z tym światem młody pracownik na niwie spółdzielczej
ś. † p.

ADAM SZYMANEK

W zmarłym tracimy sumiennego i dzielnego pracownika.
Cześć Jego pamięci!

415-1

Członkowie, Zarząd i pracownicy Stowarzyszenia „Wyzwolenie“.**Rewolucja w Berlinie.**

Berlin, 6 marca. (PAT.) Głównym dowódcą w Berlinie zamianowano pułk. Reinhardta. Korpus Lütwitza dziś wkroczył do miasta. W pobliżu dworca śląskiego przyszło do wielkich ekscesów. Podobno Spartakusowcy rozbroili żołnierzy pułk. Reinhardta i kilku z nich wrzuciono do Sprewy. W nocy z 4 na 5-go przyszło w Berlinie do znacznych zaburzeń. Tłum szturmował 32 rewiry policyjne. 3 oficerów policyjnych, którzy chcieli tłum uspokoić poturbowano. Plądrowano liczne sklepy jubilerskie i zegarmistrzowskie. W nocy usiłował tłum trzykrotnie dostać się pod prezydium policji, czemu jednak przeszkodziła straż bezpieczeństwa. Późnym wieczorem trzej żołnierze wtargnęli do związku przeciwsojalistycznego, gdzie zrabowano 40,000 marek. Wojska rządowe obsadziły bez walki drukarnię pisma „Czerwony sztandar“ i gazetę „Wolność“ (Freiheit). Nader silna strzelanina wywiązała się w Lichtenbergu. Zabito 3 urzędników policyjnych a zraniono 7 Spartakusowców. Zastrajkowało tu także biuro Wolfa.

Bolszewizm w Niemczech.

Berlin, 5 marca. (PAT.) Strajkujący domagają się w postawionych 7 punktach swoich żądań m. i. wypuszczenia wszystkich politycznych więźniów, w ich liczbie Ledeboura i Radka, zniesienia sądów doraźnych, nawiązania stosunków gospodarczych i politycznych z bolszewikami,

Dalsze rokowania.

Poznań, 6 marca. (PAT.) Dzisiaj o godz. 2 popoł. przybyła tu komisja niemiecka, która wczoraj w Krzyżu rozpoczęła konferencję z misją międzysojuszniczą. Członkowie komisji niemieckiej w liczbie 29 zamieszkali w hotelu Residenz i tak samo, jak swego czasu członkowie naczelnej rady ludowej, podczas swojego pobytu w Berlinie pozostają pod dozorem. Dziś o godz. 4 popoł. rozpoczęły się w zamku rokowania z Niemcami. Odbywać się one będą codziennie o godz. 10 rano, a po przerwie obiadowej o godz. 4 popoł. Przepuszczają, że rokowania zakończą się do niedzieli, poczym misja sojuszników wróci do Warszawy, a stamtąd odjedzie do Paryża.

Opitoretowanie lokali

Poznań, 6 marca (PAT). W biurach niemieckiej rady ludowej w Poznaniu komisja dokonała rewizji i obłożyła aresztem różne pisma i akty. Lokal zaś w którym mieści się rada, zamknięto i opieczetowano.

Wszędzie oni.

Poznań, 6 marca (PAT). Pod zarzutem propagandy bolszewickiej aresztowano tu w ostatnich dniach szereg osób między innymi członków rosyjskiego czerwonego krzyża jakiegoś kandydata medycyny, u którego podczas rewizji analano wiele bolszewickich pism ulotnych.

rozwiązania korpusów ochotniczych, zamiast istniejących sądów na sądy ludowe i osądzenia winowajców wojny przez trybunał rewolucyjny.

Przerwane wydawnictwa.

Berlin, 5 marca. (PAT.) Wydawnictwa Ullsteina i Mossego ogłaszają dziś, że z powodu częściowego strajku drukarzy gazety ich wychodzić nie mogą.

Berlin bez prosy.

Berlin, 6.3 Biuro Wolfa. W okolicy gmachu prezydium policji i przy placu Aleksandra od nocy toczyły się zażarte walki. W Berlinie dziś rano nie wyszedł żaden dziennik.

Coraz gorzej!

Poznań, 6.3 (PAT.) W walkach między Spartakusowcami a wojskiem rządowym w Berlinie używano także czołgów (tanków) Spartakusowcy zbudowali w kilku miejscach barykady, tak, że obawiają się walk poważnych.

Rozum powraca.

Poznań, 6 marca. (Iskr.) W Weimarze odbywają się narady rządu z delegatami robotników berlińskich. Strajk w Berlinie coraz bardziej słabnie. Personal kolei podziemnej w tajemnym głosowaniu oświadczył się za natychmiastowym powrotem do pracy. Tego samego żądają tramwajarze.

Rekrutacja.

Warszawa, 5 marca (PAT.) Wczoraj późnym wieczorem już po posiedzeniu sejmowym rozpoczęło się posiedzenie komisji sejmowej do spraw wojskowych. Przewodniczył p. Anusz, obecni byli minister spraw wojskowych, generał Leśniewski, oraz delegat sztabu generalnego podpułk. Stachiewicz. Komisja większością uchwaliła pobór rekruta roczników z lat 1896, 97, 98, 99, 1900, 1901. Wniosek komisji znajdzie się na piątkowym plenarnym posiedzeniu Sejmu.

Zjazd artystów.

Warszawa, 6.3 (PAT). Powszechny zjazd artystów polskich rozpoczął dziś obrady pod przewodnictwem pp. architektki Marjana Lalewicza (Warszawa), prof. Marcinkowskiego (Poznań), rektora Waisa (Kraków) i Tetmajera. Do prezydium nadszedł list powitalny od Naczelnika państwa. Rząd witał zjazd przez usta przedstawiciela ministerjum robót publicznych. Ustanowiono komisje: Prawodawczą, sztuki monumentalnej, muzeów i galerji sztuki, szkolnictwa, organizacji wystaw, opieki nad zabytkami, sztuki, przemysłu artystycznego, grafiki i piśmiennictwa artystycznego.

Strajk w kopalniach

Wrocław, 6 marca (PAT). W niektórych kopalniach Górnego Śląska znów wybuchł strajk.

W środę, dnia 5 b. m., o godzinie 8-ej rano zmarł po długich cierpieniach mąż mój

S. † P.

GUSTAW POMMER

w 45 roku życia.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ulicy Konstantynowskiej № 51, odbędzie się w piątek, dnia 7 marca, o godz. 2-ej po południu na Stary cmentarz ewangelicki.

408-1

Straszkana żona i córka.**Zjazd przemysłowców
i skórnych**

Warszawa, 6.3. (PAT.) Biuro prasowe ministerjum przemysłu i handlu komunikuje: Celem wysłuchania opinii w sprawie ustalenia zasad gospodarki ze skórami surowymi, oraz zasad ich podziału pomiędzy zakłady przemysłowe, ministerjum przemysłu i handlu zwołuje zjazd przemysłowców, garbarzy i kuśnierzy dnia 11 marca. Prawo udziału w zjeździe posiadają te zakłady, które istniały przed wojną, lub otwarte zostały podczas jej trwania rozporządzeniem władz polskich. Bilety wstępu w przeddzień zjazdu jako też wszelkie informacje otrzytać można w sekcji surowców Bielańska 10, sala № 1.

**Przyjazd przemysłowców
do Łodzi.**

Warszawa, 6.3 (PAT.) Przemysłowcy, którzy brali udział przed 2 dniami w konferencji międzyministerjalnej w sprawie uruchomienia przemysłu, udali się do Łodzi w celu ustalenia materiału faktycznego w miejscowym świecie przemysłowym.

120 kilometrów wybrzeża.

Paryż, 6.3 (wk.) Główny komitet polski w Paryżu donosi, że Polsce ma być przyznane 120 kilometrów wybrzeża morskiego nad Bałtykiem. Niemiecka Rada założyła w tej kwestii protest.

Dobre chęci dla Polski.

Paryż, 5 marca. (PAT.) Hava. Sir John Bela przedstawiciel angielski w różnych organizacjach międzysojuszniczych do sprawy rozdziału żywności oświadcza w dzienniku „Times“, że nad dom zwycięskim będzie bardzo trudno zapobiec klęsce głodowej w południowo-wschodniej Europie i Niemczech, jeżeli natychmiast nie będą poczynione surowe zarządzenia. Stan rzeczy w Polsce nie jest lepszy mimo znacznej pomocy przynajmniej przez Amerykę i Anglię, do czego prawdopodobnie przyłączą się fundusze, dostarczone przez Francję i Włochy. Pomoc finansowa jest do dyspozycji, ale niema okrętów handlowych w dostatecznej ilości.

Ciężkie wyroki.

Poznań, 5 marca. (PAT.) Przed sądem wojennym w Pile stanęło 16 młodych Polaków, których oskarżono o zdradę stanu, ponieważ wstąpili do wojska polskiego. Oskarżonych skazano na ciężkie więzienie od 5—10 lat.

Zrzeszenie ludów.

Paryż, 5 marca. Agencja Hava. W mowie swej w Metropolitan Opera prezydent Wilson powiedział, że nie wróci z Europy zanim nie doprowadzi do pomyślnego końca posłannictwa swego zaprowadzenia trwałego pokoju na świecie. Czyniąc aluzję do opozycji w senacie dodał, jeżeliby Stany Zjednoczone nie weszły do zrzeszenia narodów, to byłyby najbardziej pogardnym narodem.

Już jedzie.

Waszyngton, 6 marca (PAT). Agencja Hava. Prezydent Wilson wyjechał dzisiaj rano do Europy.

Pobite wojska bolszewickie.

Poznań, 6 marca (PAT.) Pobite wojska sowieckie na Litwie prosily rząd litewski o zawieszenie broni. Rząd nie przychylił się do tej prośby i zażądał, aby bolszewicy natychmiast teren przez nie zajęty opuścili.

Mar. śmierci za szpiegostwo.

Przemyśl, 6 marca (PAT). „Ziemia przemyska” donosi: Przed tutejszym sądem wojskowym odbyła się rozprawa przeciw szajce szpiegów wojskowych, wystających z Sambora, a grasujących koło Przemyśla i Chyrowa. Z szajki tej Laura Holcer została skazana na śmierć, jej brat Ludwik na 20 lat więzienia a Mund i Fedyszak na 10 lat więzienia.

Gmach policji zdobyli Spartakusowcy.

Wiedeń, 6 marca (PAT). Do Neue Freie Presse donoszą z Berlina, że dywizja marynarzy, która przeszła na stronę Spartakusowców, zdobyła gmach prezydium policji. Wojsko rządowe stara się gmach odbić.

Protest koalicji.

Berlin, 5 marca. (PAT.) Podczas przyjęcia niemieckich wojsk kolonialnych, które powróciły z Afryki wschodniej, przyszło do manifestacji, któremi uczuli się dotknięci oficerowie angielscy i amerykańscy, mieszkający w hotelu Adlon. Tłum manifestantów urządził hałaśliwą demonstrację przeciw nadchodzącemu właśnie ambasadorowi francuskiemu generałowi Silvester. Generał Dupont zaprotestował przeciwko tym zajściom u przewodniczącego komisji rozejmowej Erzbergera i zażądał satysfakcji.

Hindenburg grozi.

Poznań, 5 marca. (Iskr.) Hindenburg wydał nową odezwę do ludności, w której żąda wyłączenia wszystkich sił do walki z bolszewikami. Hindenburg powiada, że wojsko polskie nie stawia zbyt silnego oporu bolszewikom, wobec tego lewe skrzydło niemieckie jest zagrożone. Dalej oświadcza, że ententa myli się, jeżeli przypuszcza, że może drogą prostego oderwania dzielnic polskich od Prus przyznać je polakom. Ziemi te będą należały albo do nas, albo do bolszewików, a do nikogo innego.

Skasowanie biura.

Warszawa, 5 marca. (PAT.) Biuro ministerstwa spraw zagranicznych, kreowane za poprzedniego rządu w Krakowie, zostało z dniem 1-go marca r. b. zlikwidowane, zaś funkcje tego biura przekazano władzom krakowskim.

Syndykat węglowy.

Berlin, 6 marca. (Iskr.) Rząd zapowiada urzędowo, że cały syndykat węglowy zostanie upaństwowiony.

Jeszcze jeden.

Berlin, 5 marca. (PAT.) Poseł parlamentarny Schöppflin, znany wróg polaków, zamianowany został gubernatorem Berlina.

Cadyk z Grodziska.

Warszawa, 6.3 (wł.) Cadyk z Grodziska oburzony na posła Halperna za wyparcie się polityki Prituckiego, udzielił mu napomnienia. Macie świadectwo najlepsze żydowskiej polityki.

Przybycie.

Paryż, 5.3 Agencja Havasa. Lloyd George i ks. Connaught przyjeżdżają dziś wieczorem do Paryża.

Nie chcą z polakami.

Poznań, 6 marca. W Malborgu utworzono niemiecką radę ludową dla Prus zachodnich z siedzibą w Gdańsku. Przyjęto jednomyślnie rezolucję, w której powiedziano: Nie pozwolimy na to, by oddano nas polakom. Prusy zachodnie są niemieckie i takie pozostać muszą.

Żyd rosyjski strzela.

Paryż, 6 marca. Agencja Havasa. Jakieś indywiduum strzeliło rano 2 razy z rewolweru w Wielkim Portalu pałacu Elizejskiego, nie raniąc nikogo. Aresztowany sprawca powiedział, że nazywa się Küler, jest żydem rosyjskim i chciał zaprotestować przeciwko polityce ententy wobec

Rosji. Küler jest dobrze znany w kołach uprawiających propagandę rosyjską, gdzie występował jako zwolennik bolszewików.

Wyparci z zamku.

Królewiec, 6 marca. Marynarze i Sartakusowcy, wyparci z zamku i innych punktów, usadowili się w dzielnicy Sackheim, gdzie pomagają im ludność cywilna. Zbudowano barykady i wytoczono karabiny maszynowe. Wojska rządowe otoczyły dzielnicę. Straty po stronie Spartakusowców mają być znaczne.

W Dreźnie spokojnie.

Drezno, 6 marca. Próbę Spartakusowców urządzenia tu strajku powszechnego można uważać za nieudaną.

O żywność dla Austrii.

Paryż, 6 marca (PAT). Depesza Havasa. Rada 5 mocarstw zajmuje się sprawą zaopatrywania byłej monarchii austro-węgierskiej w żywność głównie ze względu na to, że kraje od tej monarchii odpadłe przyłączyły się przeważnie do koalicji. Obecnie tylko 800 ton żywności przychodzi dziennie do tych krajów po jednej linii kolejowej, jaką sojusznicy się mogą posługiwać. Ten dowóz jest absolutnie niewystarczający, wobec faktycznego zapotrzebowania 300,000 ton dziennie. Rada postanowiła wypłacić dowóz dostateczny dla Austrii i Węgier.

Pożar w Raciborzu.

Kraków, 6 marca (wł.) Pożar młyna, o którym donieśliśmy — przedstawia się bardzo dla nas groźnie. Prócz bowiem 14,000 hektarów zboża, spaliło się jeszcze 32 osoby, które wbiegły do młyna aby to zboże uratować. Pomiędzy temi główną część spalonych stanowią polacy.

Bolszewicy działają.

Helsingfors, 6 marca. Depesza Havasa. W ostatnich dniach rzucili bolszewicy na Narwę 5,000 pocisków niszcząc 175 domów. Zginęło 124 osób.

Lekcje tańca.

Do rozpoczynającego się w niedzielę, 9 b. m., o g. 8-ej kursu dla początkujących (grupa VI) jak również do kursu wyższego przyjmę jeszcze kilka pań.

412 1

Witold Lipiński

ul. Kilińskiego 73.

Cegielniana 10.

LOKAL

na magazyn lub biuro z całkowitem urządzeniem i 3 pokojami przy ul. Piotrkowskiej w Łodzi do odnajęcia od dnia 1-go kwietnia. Wiadomość w Łodzi: ul. Nawrot 13 m. 7 lub w Warszawie ul. Piękna 11 m. 7. 400-1

**OBIADY
WYBOROWE**

po 5 mk.

w domu prywatnym od 1-ej do 4-ej.
ul. Andrzeja 11, m. 13, II p.
413 2

Sprzedaz resztek

wielbanych, bawelnianych,
jedwabnych i pluszowych
MARIA MAJER, Piotrkowska 90
lewa oficyna, I piętro. 372 :1

Drobne ogłoszenia:

A. A. Meble sprzedaje: szafy, otomanę, kredensy, łóżka, materace, biurko szafkowe, 16-żeczko dziecienna, kołyskę, sprzedam tania. Piotrkowska 223-5, I p. front. 953-3

A. A. Obrączki ślubne duży wybór, różne fasony, z gwarancją za złoto 56 próby od 40 marek para. W mieszkaniu prywatnym, Brzezińska 10; Jan Placek. 533 2

A) Meble, szafy, otomanę, kredens, stół, krzesła, łóżka, materace, biurko szafkowe, 16-żeczko dziecienna, kołyskę, sprzedam tania. Piotrkowska 223-5, I p. front. 953-3

A Sprzedam meble tania. Karola 8, m. 14, lewa oficyna, I piętro. 948-3

A Nauczycielki otrzymają korzystne posady. Pierwszorzędne Biuro pedagogiczno-rekomendacyjne Ładwińskiej, Piotrkowska 109. 792 3

A aparat kinematograficzny do sprzedania ze światłem. Zobaczyć można na miejscu u Golebiewskiego na Staro-Zarzewskiej № 65. 1

A kuszerka Golańska przyjmuje na czas słabości u siebie, ul. Kilińskiego (Widzewska) Nr. 152, 792 2 w p

Bryczki różnych fasonów i używane powozy posiada na składzie zakład powozowy T. Stolarskiego i S-ki, ul. Radwańska № 12. Przyjmuje wszelkie reparacje. 984-3

Czcionki stare, zużyte kupuje Administracja „Rozwoju”. 959-1

Do sprzedania urządzenie sklepowe w zupełnie dobrym stanie. Wiadomość w magazynie obuwni, Rzgowska № 52. 962-2

Do szanownego złodzieja, który mi skradł portfel z 175-ciu markami. Pieniądze może sobie zatrzymać. Dokumenty wojskowe i metrykę proszę wpisać w skrzynkę pocztową. Zaadresować: ul. Widzewska № 145 m. 8, Stanisław Kreczko. 918-1

Drzewa i krzewy, owocowe i ozdobne, także i iglaste poleca J. Stroiński, Brus, Zdrowie. 981 :10

Hieromantka studjowała w Paryżu. Juljusza 15, m. 46, prawa oficyna, II piętro, od 10-ej do 1-ej od 3-ej do 8-ej. 883-3

Krzesła, otomanę, łóżka, materace, lustro, szafę sprzedam tania. Sienkiewicza 59, m. 4, oficyna, pierwsze wejście, I piętro. 942-p.s2

Losy do klasy 2-ej są do nabyć w Administracji Rozwoju. r-4

Mam urządzenie sklepowe do sprzedania. Wiadomość na miejscu u p. Tataja, ul. Zawadzka № 10, Bałuty. 949-1

Meble salonowe oraz maszyna do szycia Singera, lustro, dywan sprzedam. Krucza 4. 993 3

Młody człowiek, posiadający średnie wykształcenie i władający 3-ma językami poszukuje zajęcia w branży handlowej lub do biura. Jan Lipiński Odeska 4, (Słosa Rokicińska). 986 1

Poszukiwany spółnik do bardzo korzystnej, pierwszorzędnej, jednej w kraju dzierżawy z kapitałem do 100.000 mk. Oferty pod „I. S. 100”, w administracji Rozwoju. 912-71

Potrzebny nauczyciel chrześcijański dla przygotowania 2-ch chłopców do 4 i 6 klasy w zakresie realnem. Oferty tylko poważne będą uwzględnione w Rozwoju pod „Z K”. 944-p.1

Potrzebny ogrodnik na wieś, samotny. Zgłaszać się do majątka Giezmów, pow. Łódzki. 956-1

Pokój lub 2 pokoje, słoneczne, w czystym domu, ładnie umeblowane, ze wszelkimi wygodami, potrzebne zaraz. Oferty dla „Naczelnika” składać w redakcji Rozwoju. 983-3

Poszukuję maszyny parowej wraz z kociółkiem siłą czterech do pięciu koni. Łaskawe zawiadomienia proszę składać do soboty na ul. Benedykta 15, do słusarni. 991-1

Pryjmuje do szycia i przeróbki bieliznę męską i damską. Tamże jest do sprzedania maszyna Singerowska, ul. Sienkiewicza 53 m. 11, Józefa Poździej. 979-3

Upraszam p. złodzieja, który mi skradł przy ul. Przejazd pod № 32 5 b. m. o godz. 8¹/₂, wieczorem portfel zawierający 325 marek, paszport niemiecki na imię Teofila Stolarskiego aby takowe włożył do skrzynki pocztowej. 985-1

Uczennica abiturjentka 8-mio klasowego gimnazjum przygotowuje do wyższych klas. Rozwadowska 6 m. 46, II-gie piętro. Auerbachówna. 984-1

Wózek dwukołowy z pudłem w dobrym stanie do sprzedania. Wysoka 10. 982-2

Sklepu rzeźniczego z kompletnym urządzeniem i warsztatem oraz z mieszkaniem poszukuję się do natychmiastowej dzierżawy. Adres u Keilera, Widzewska 189. 958-s2

Zaginął chłopiec lat 12, nazywał się Tadeusz Wójcik. Ktoby wiedział gdzie się znajduje uprasza się zawiadomić rodziców. Ul. Ekerta № 10, Radogoszcz. 983-1

Zakład fryzjerski sprzedam. Wiadomość: Pabjanice, Tu-szyńska 36. 927-1

Zagubione dokumenty.

Eliza Kloze zagubiła paszport niemiecki wydany w Zgierzu. 974-2

Skradziono dwa paszporty: rosyjski i niemiecki, wydane w Łęczycy, oraz dokumenty wojskowe, wydane na imię Władysława Lubelskiego. 976 2

Zaginął paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Władysława Melczarka. 971-2

Zaginęła legitymacja chlebowa na imię Jana Nakser na 2 osoby. 987-1

Zaginęły 2 paszporty niemieckie wydane w Łodzi na imiona Jana i Marii Kołodziejczyk. 980-1

Zaginęła legitymacja chlebowa № 4267 na imię Józefa Kaczmarek. 994-1

DOM

drewniany z ogrodem
sprzedam zaraz.

Wiadomość Radogoszcz, ul. Wspólna № 11, m. 1. 348